

ЦАГДААГИЙН ЭРХ ЗҮЙН ОНОЛ, ПРАКТИКИЙН ТУЛГАМДСАН АСУУДАЛ

ХОРОО ХАРИУЦСАН ЭРҮҮГИЙН МӨРДӨГЧИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЭРХ ЗҮЙН ЗОХИЦУУЛАЛТЫН АСУУДАЛ

*Д.Бат-Орших
Хууль зүйн магистр*

Товч агуулга: Хороо хариуцсан эрүүгийн мөрдөгчийн үйл ажиллагаа нь нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагын харьяалах нутаг дэвсгэрт нууц далд аргаар үйлдэгдсэн гэмт хэргийг олж тогтоох, илрүүлэх, таслан зогсоох чиглэлээр ажилладаг. Энэхүү өгүүлэлд хороо хариуцсан эрүүгийн мөрдөгчийн үйл ажиллагааны эрх зүйн зохицуулалт, ажлын ачаалал, тулгамдаж буй асуудал, ажлын байрны тодорхойлолтыг боловсронгуй болгох талаар тусгасан.

Түлхүүр үг: Эрүүгийн мөрдөгч, хороо, хууль, ажлын байрны тодорхойлолт, ажлын ачаалал, гэмт хэрэг.

1.Эрх зүйн зохицуулалтын асуудал

Хууль, тогтоомжийг нийгмийн хөгжилтэй уялдуулан боловсронгуй болгох асуудал нь тасралтгүй байнгын шинжтэй, цагийн зүүний хүрд мэт эргэлдэн хэрэгжих үйл явц бөгөөд хууль тогтоомжийг шинээр батлах, нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, шинэчлэн найруулах зэргээр төгөлдөржүүлэн нийгмийн харилцааг зохицуулан, хэрэгцээ шаардлагыг хангаж байх зүй тогтолтой.

2017 оны 7 дугаар сарын 1-ний өдрөөс хэрэгжиж эхэлсэн Эрүүгийн хууль, Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай нь тухайн нийгмийн харилцааг бүрэн зохицуулж чадаж байгаа эсэх, амьдралд хэрхэн нийцэн хэрэгжиж байгаа байдал, Хороо хариуцсан эрүүгийн мөрдөгчдын ажилд яаж нөлөөлж байгаа зэрэгт зарим судалгаа явуулж санал бодлоо хуваалцахыг зорилоо.

Нийслэл Улаанбаатар хотод Монгол Улсын нийт хүн амын 50 хувиас дээш хувь нь ажиллаж амьдарч, цагдаагийн байгууллагад жилд бүртгэгдэж байгаа нийт гэмт хэргийн 60 орчим хувь нь Нийслэл хотын дүүргүүдэд үйлдэгддэг.

Засаг захиргааны анхан шатны нэгж болох хорооны нутаг дэвсгэрт нууц далд аргаар, зохион байгуулалттай, захиалгаар үйлдэгдсэн гэмт хэрэгтэй тэмцэхэд тодорхой хүндрэл үүсэж байна. Цагдаагийн байгууллагын хуулиар хүлээсэн үүргийн нэг нь гэмт хэрэгтэй тэмцэх, мөрдөн шалгах, гэмт хэрэг үйлдсэн этгээдийг олж тогтоох явдал юм. Сүүлийн жилүүдэд гэмт хэргийн гаралт корона вируст халдвартай холбоотойгоор буурсан үзүүлэлттэй байгаа хэдий ч хүнд, онц хүнд, зохион байгуулалттай гэмт хэргийн тоо өсөж, түүнийг мэргэжлийн өндөр ур чадвараар илрүүлэх гэмт этгээдийг олж тогтоох нь цагдаагийн байгууллагын нэн тэргүүний чухал зорилт болоод байгаа билээ.

Өмнө нь мөрдөгдөж байсан Монгол Улсын Эрүүгийн байцаан шийтгэх хуульд зааснаар Эрүүгийн цагдаагийн алба, ажилтан нь хэрэг бүртгэх, мөрдөн байцаалтын ажиллагаа явуулах эрхгүй. Харин 2017 оноос хэрэгжиж эхэлсэн Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хууль болон цагдаагийн байгууллагын бүтэц зохион байгуулалт, албан тушаалын нэршил өөрчлөгдсөнөөр Эрүүгийн төлөөлөгч гэх нэршлийг Эрүүгийн мөрдөгч болгон өөрчилж, хэрэг бүртгэлт, мөрдөн шалгах ажиллагаа явуулах эрх зүйн нөхцөл үүссэн бөгөөд хороо хариуцсан эрүүгийн мөрдөгч нь хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээх, эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татах, хэрэг бүртгэлтийн хэргийг хаах, харъяалалын дагуу шилжүүлэх ажиллагаануудыг хийж хэрэгжүүлж ажиллаж байгаа нь Гүйцэтгэх ажлын чиглэлийн ажил, арга хэмжээ сүүлийн 3 жилийн хугацаанд буурч гэмт хэрэг илрүүлэх нууц далд аргаар үйлдэгдэж байгаа хэргийг гүйцэтгэх ажлын шугамаар илрүүлэх, туслах хүчний сүлжээ зохион байгуулах ажил чанаргүйдсэн

үзүүлэлттэй байгаа нь хороо хариуцсан эрүүгийн мөрдөгчийн хувьд тулгамдаж буй асуудлуудын нэг болоод байна.

Хороо хариуцсан эрүүгийн мөрдөгчийн эрх зүйн зохицуулалт, ажил үүргийн онцлог болон хариуцсан нутаг дэвсгэртээ гүйцэтгэх ажлын арга хэмжээ зохион явуулах үндсэн суурь болох гүйцэтгэх ажлын нөхцөл байдлын ойлголт, шинж бүрдлийг шинжлэх ухааны үндэслэлтэй судалж, үнэлэн дүгнэснээр Хороо хариуцсан эрүүгийн мөрдөгчөөс хариуцсан хороо, харьяа дүүрэгтээ гүйцэтгэх ажлын сүлжээг зөв зохион байгуулах, хүч хэрэгслийг оновчтой байршуулах, нууц далд, зохион байгуулалттайгаар үйлдэгдсэн гэмт хэргийг илрүүлэх, гэмт хэрэг үйлдсэн болон үйлдсэн байж болох сэжигтэй этгээдүүдийн талаарх мэдээ, мэдээллийг олж авах зэргээр гүйцэтгэх ажлын арга хэмжээг зохион явуулах асуудлыг боловсронгуй болгох шаардлагатай байна.

2.Хороо хариуцсан эрүүгийн мөрдөгчийн үйл ажиллагааны асуудал

Хороо хариуцсан эрүүгийн мөрдөгч нь нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагын Эрүүгийн цагдаагийн тасагт харяалагддагаараа бусад алба нэгжийн эрүүгийн мөрдөгчдөөс онцлогтой. Жишээ нь Хар тамхитай тэмцэх газрын эрүүгийн мөрдөгч зөвхөн мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодистой холбоотой гэмт хэргийг илрүүлэх чиглэлээр ажилладаг бол хороо хариуцсан эрүүгийн мөрдөгч нь өөрийн хариуцсан нутаг дэвсгэрт үйлдэгдсэн эзэнгүй хэрэг шалгахаас гадна сэжигтэй этгээдүүд, сэжигтэй объектын судалгааг хийж, өөрийн нутаг дэвсгэрт нууц далд аргаар үйлдэгдэж байгаа болон үйлдхээр бэлтгэж байгаа бүхий л төрлийн гэмт хэргийг Эрүүгийн цагдаагийн албаны чиглэл хариуцсан хэлтэс, тасагтай хамтарч илрүүлэх, таслан зогсоох чиглэлийн ажлыг хийдэг учир албан тушаалын хувьд маш их туршлага хуримтлуулах боломжтой, хамгийн их ачаалалтай ажилладаг нэгж юм.

2017 оны 7 дугаар сарын 1-ний өдрөөс хэрэгжиж эхэлсэн Эрүүгийн хууль болон Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуультай холбоотойгоор цагдаагийн байгууллагаас албан тушаалын нэршил, бүтэц, орон тоог өөрчилж, нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагын Эрүүгийн цагдаагийн тасгуудын орон тоог 4-5 хүнээр нэмж, Мөрдөн байцаах тасагт ажиллаж байсан мөрдөгчдийг Эрүүгийн цагдаагийн тасагт шилжүүлэн томилогдсон нэг тасагт дунджаар хариуцсан хороо нутаг дэвсгэрээс шалтгаалж 15-20 эрүүгийн мөрдөгчтэй, хэрэг бүртгэлтийн 1700-1800 хэрэгтэй тухайн цаг хугацаанд ажиллаж байсан бөгөөд эрүүгийн мөрдөгчдийн гүйцэтгэх ажил явуулах, мэдээ мэдээлэл цуглуулах ажил орхигдож зөвхөн хэрэг бүртгэлтийн хэрэгт процессийн зөрчил гаргахгүй, хэргийн хугацаа алдахгүй, прокурорын шаардлага авахгүй гэсэн бодолтой байсан үе энүүхэнд санагдаж байна. Хуулийн өөрчлөлтөөр хэрэг бүртгэлтийн хэрэг шалгаж, ачаалалтай байх үед цагдаагийн байгууллагаас 2017-2020 онд өөрийн хүсэлтээр ажлаас чөлөөлөгдсөн болон бусад албанд шилжин томилогдсон алба хаагчдын 70 хувь нь хороо хариуцсан эрүүгийн мөрдөгч байсан нь цалин хөлс бага, ажлын ачаалал ихтэй холбоотой бөгөөд цагдаагийн байгууллагаас хэрэг бүртгэлтийн хэргийг шийдвэрлэх чиглэлээр нэгдсэн болон хэсэгчилсэн арга хэмжээг үр дүнтэй зохион байгуулсны үр дүнд нэг тасагт одоогоор 500-800 хэрэг бүртгэлтийн хэрэгтэй байгаа нь ачаалал өмнөх онуудаас 2-3 дахин буурсан байгаа нь эерэг үзүүлэлт боловч гүйцэтгэх ажлын чиглэл мөн л орхигдсон хэвээр байгаа.

Хэдийгээр хэрэг бүртгэлтийн хэрэг шалгахын хажуугаар гүйцэтгэх ажлыг хариуцсан хороо, дүүргийн нутаг дэвсгэртээ явуулж үндсэн ажлаа хийж байгаа боловч нэг эрүүгийн мөрдөгчийн ажлын зураг авалт хийж үзэхэд, цаг хугацааны хувьд 70/30 буюу сарын нийт ажлын 70 хувь нь хэрэг бүртгэлт үлдсэн 30 хувь нь гүйцэтгэх ажлын чиглэлийн ажил хийж байгаа нь нутаг дэвсгэр хариуцсан цагдаагийн байгууллагын хувьд хариуцсан нутаг дэвсгэртээ гүйцэтгэх ажил арга хэмжээ явуулахад ихээхэн хүндрэлтэй байгааг нэг шалтгаан болоод байна.

Хороо хариуцсан эрүүгийн мөрдөгчийн ажлын байрны тодорхойлолтонд хэрэг бүртгэлтийн хэрэг шалгах гэсэн асуудлыг хассанаар хариуцсан хорооны нутаг дэвсгэрт гүйцэтгэх ажлыг идэвхтэй зохион байгуулж, нууц далд аргаар үйлдэгдэж

байгаа болон эзэнгүй хэргүүд дээр ажиллах цаг хугацаа ихсэснээр хэргийн илрүүлэлт, алба хаагчдын ажлын ачаалал тэнцвэржиж эрүүгийн мөрдөгчийн албан тушаалд тогтвортой ажиллах нөхцөл болно гэж үзэж байна.

3.Хороо хариуцсан эрүүгийн мөрдөгчийн ажлын ачааллын талаар

Хороо хариуцсан эрүүгийн мөрдөгчдийн ажлын ачааллыг дүүргийн хэмжээнд судлах зорилгоор Сүхбаатар дүүрэг дэх Цагдаагийн газрын нэгдүгээр хэлтсийн Эрүүгийн цагдаагийн тасгийн алба хаагч нарын ажлын ачааллыг дүн шинжилгээний аргыг ашиглаж дараах судалгааг гаргажээ.

Сүхбаатар дүүрэг дэх Цагдаагийн нэгдүгээр хэлтсийн хариуцсан нутаг дэвсгэр нь **9** хороо **305.3** га газар нутагтай, **51810** хүн амтай, **15243** өрх, **312** орон сууц, барилга, байгууламжтай, **4720** аж ахуйн нэгж, байгууллага, **13** худалдаа үйлчилгээний төв, их дээд сургууль, оюутны байр болон хүн ам ихээр төвлөрдөг дэд бүтэц эрчимтэй хөгжсөн нийслэлийн төвийн дүүрэг юм. Тус дүүрэг нь зүүн талаараа Баянзүрх дүүрэг, баруун талаараа Чингэлтэй дүүрэг, урд талаараа Хан-Уул дүүрэг, хойд талаараа Сүхбаатар дүүргийн цагдаагийн хоёрдугаар хэлтсийн хариуцсан газар нутагтай хил залган оршдог нийслэлийн хүн амын нийт **7.6** хувь нь тус цагдаагийн хэлтсийн хариуцсан дүүргийн нутаг дэвсгэрт оршин сууж байна. Хариуцсан нутаг дэвсгэрийн онцлогоос шалтгаалж Сүхбаатарын талбай дээрх жагсаал цуглаан, нийтийг хамарсан эмх замбараагүй байдлаас урьдчилан сэргийлж мэдээ мэдээлэл цуглуулан ажилладаг.

Сүхбаатар дүүрэг дэх Цагдаагийн газрын нэгдүгээр хэлтсийн Эрүүгийн цагдаагийн тасаг нь ЦЕГ-ын даргын 2017 оны 6 дугаар сарын 25-ны өдрийн тушаалаар Дэд бөгөөд эрүүгийн цагдаагийн тасгийн дарга 1, эрүүгийн ахлах мөрдөгч 2, эрүүгийн мөрдөгч 15 нийт 18 алба хаагчтайгаар ажиллахаар орон тоо батлагдсан байна.

Тус тасгийн алба хаагчид нь 2021 оны эхний 9 сарын байдлаар иргэд, байгууллагаас гаргасан гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл нийт 1797 хүлээн авч шалгаснаас 378-д хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, харъяаллын дагуу 46 гомдлыг шилжүүлж, 762 гомдлыг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж шийдвэрлэсэн байна.

Шалгасан гомдол, мэдээллийг нэг алба хаагчид хувааж дунджаар тооцвол эхний 9 сарын байдлаар 1 эрүүгийн мөрдөгч 120-130 гомдол мэдээлэл, 1 сард 15-20 гомдлын материал шалгаж ачаалал ихтэй ажилласныг харуулж байна.

Эхний 9 сарын байдлаар Эрүүгийн цагдаагийн тасаг нь нийт 1875 хэрэг бүртгэлтийн хэрэгт ажиллагаа явуулснаас 788 хэргийг илрүүлж, мөрдөн байцаах тасагт шилжүүлсэн, 46 хэргийг харъяаллын дагуу шилжүүлсэн, 1308 хэргийг хуульд заасан үндэслэл журмын дагуу хааж шийдвэрлэсэн ба одоо 1489 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

Нийт шалгасан хэрэг бүртгэлтийн хэргийн тоог 1 алба хаагчид хувааж дунджаар тооцвол 9 сарын хугацаанд 1 эрүүгийн мөрдөгч 100-120 хэрэг бүртгэлтийн хэрэгт ажиллагаа явуулж ачаалал ихтэй ажилласан байна.

Одоо гар дээр шалгагдаж байгаа хэрэг бүртгэлтийн хэрэгт ачааллыг хувааж тооцвол нэг алба хаагч дунджаар 110-120 хэрэг бүртгэлтийн хэрэгт мөрдөн шалгах ажиллагаа явуулж байна.

Эрүүгийн цагдаагийн тасаг нь хэлтсийн илрүүлэлтийг хариуцахаас гадна эрүүгийн мөрдөгч бүрт урьд хөтлөгдөж хэвшисэн бүртгэл, судалгаанууд хөтлөгдөж байгаа ба улирал, хагас, бүтэн жилээр биелэлтийг гаргадаг Эрүүгийн цагдаагийн албанд хүргүүлэх албан даалгавруудын биелэлт, сар бүр Нийслэлийн цагдаагийн газрын Мөрдөн шалгах газраас болон Эрүүгийн цагдаагийн албаны харъяа хэлтсүүд, бусад албадаас зохион явуулж байгаа нэгдсэн болон хэсэгчилсэн арга хэмжээний явц, үр дүнг хариуцан ажилладаг.

Тулгарч буй хүндрэл бэрхшээл, түүнийг сайжруулах арга зам талаар:

Эрүүгийн цагдаагийн тасгийн хэмжээнд нийт 1489 хэрэг бүртгэлтийн хэрэг шалгагдаж байгаа бөгөөд тухайн хэргүүдийг хорооны зохион байгуулалтын дагуу шалгаж ажиллах явцад ачаалал тэнцвэржүүлэх зорилгоор ачаалал ихтэй 1, 8 дугаар хороонд хэрэг бүртгэлтийн ажиллагааг явуулах тус бүр 3 алба хаагчийг ажиллуулж байна.

Хэдийгээр зохион байгуулалтын арга хэмжээ авч ажиллаж байгаа боловч эзэн холбогдогч тодорхой залилан мэхлэх гэмт хэргүүдэд хийгдэх процессын ажиллагаа, прокурорын байгууллагаас ирүүлж байгаа даалгавар, тогтоол, өдөр тутамд цохогдох өргөдөл гомдлуудад хийгдэж буй ажиллагаа их байгаа зэрэгтэй холбоотойгоор эзэн холбогдогч тодорхой боловч эрэн сурважлагдаж байгаа этгээдийн байгаа газрыг тогтоох чиглэлээр мэдээ, мэдээлэл цуглуулан ажиллах ажиллагаа хангалтгүй, үндсэн ажил болох мөрдөн шалгах нууц ажиллагаа чанар, үр дүн хангалтгүй зэрэг сөрөг нөлөөтэй байна.

Тасгийн хэмжээнд нийт шалгагдаж буй хэрэг бүртгэлтийн 1489 хэргийн 422 буюу 28.6% нь шинээр батлагдсан Эрүүгийн хуулийн тусгай ангийн 17.3 дугаар зүйлийн 1-3 дахь хэсэг Бусдын эд хөрөнгийн залилан мэхэлж авах гэмт хэрэгт зааснаар хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээгдсэн хэргүүд эзэлж байгаа ба нийт хэрэг бүртгэлтийн хэргийн 162 буюу 9.07%-г Эрүүгийн хуулийн тусгай ангийн 17.5 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан гээгдэл эд хөрөнгөтэй холбоотой гэмт хэргүүд эзэлж байна.

Эрүүгийн мөрдөгч нарын ажлын цаг ашиглалт:

Эрүүгийн мөрдөгч нар нь ажлын цаг ашиглалтыг баримтлан ажиллаж байгаа бөгөөд эрүүгийн мөрдөгчийн хариуцсан хороон дээр эзэн холбогдогч нь тогтоогдоогүй хүнд гэмт хэрэг үйлдэгдсэн тохиолдолд эрүүгийн цагдаагийн тасгийн бие бүрэлдэхүүн бүгд буюу багаар ажиллаж байна. Мөн хэлтсийн хэмжээнд гэмт хэргийн илрүүлэлт бага түвшинд байгаа энэ үед зохион байгуулагдаж байгаа арга хэмжээний үр дүнг нэмэгдүүлэх, явц байдлыг чанаржуулах зорилгоор өдөр тутам 23 цаг хүртэл уртасгасан цагаар ажиллаж байна.

Амралтын өдрүүдэд ажилласан байдал: 7 хоног бүрийн бямба, ням гарагуудад 1-5 дугаар хороо, 6-9 дүгээр хороод хариуцсан эрүүгийн мөрдөгч нараар хуваарилж хуваарьт өдрөө цуглаж, хариуцсан баримт бичгүүдийг цэгцлэх, бүртгэл судалгаагаа бүртгэх ажлыг зохион байгуулж, хариуцсан хороонд үйлдэгдсэн гэмт хэргийн материал цохогдсон үед хүлээн авч мөрдөн шалгах ажиллагаа явуулж байна.

Эрүүгийн хууль, эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой хороо хариуцсан эрүүгийн мөрдөгчдөд албан үүргээ гүйцэтгэхэд учирч буй бэрхшээлийн талаар:

- Ажлын ачаалал эрс нэмэгдүүлсэн;
- Түдгэлзүүлсэн хэргүүдийг ажиллагаанд оруулсан нь зохиомол ачаалал үүсгэсэн;
- Сэжигтнийг баривчлах таслан сэргийлэх арга хэмжээг хэрэг бүртгэлтийн шатанд 48 цаг байгаа нь хүндрэлтэй байгаа учир 72 цаг болгох саналтай байна. /Учир нь: долоо хоногийн Баасан гарагт таслан сэргийлэх арга хэмжээ авсан тохиолдолд ням гарагт гаргадаг. Ням гарагт бусад төрийн байгууллагуудын алба хаагч нар амарч байдаг учир ажиллахад хүндрэлтэй.
- Нэг эрүүгийн өмрдөгчид 100-150 хэрэг бүртгэлтийн хэрэг, 20-25 өргөдөл гомдол байнга шалгаж байна.
- Алба хаагч нар ажлын ачаалал их байгаа учир өглөө 08:30-аас орой 22:00 цаг хүртэл байнга ажиллаж байна. Зарим тохиолдолд хагас, бүтэн сайн өдөр ажиллаж байна.
- Банк, Оюуны өмч улсын бүртгэлийн газар, Автотээврийн газараас лавлагаа мэдээлэл авахад прокурорын зөвшөөрөл шаардаж хугацаа алдаж байгаа нь цагдаагийн байгууллагын үйл ажиллагаа, ЭХХШТХ-ийн хэрэгжүүлэхэд маш их хүндрэл учруулж цаг хугацаа алдах, иргэдийг чирэгдүүлэх асуудал гарч байна.

- Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг дээр хилийн хориг тавьж болохгүй байгаа нь гэмт хэргийн холбогдогчийг алдах асуудал гарч байгаа нь үйл ажиллагаанд хүндрэлтэй байна.
- Шинжээчийн дүгнэлт тогтоосон хугацаандаа гардаггүй нөхцөл байдлаас үүдэн хугацаанд шахагдаж хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээгддэг. /Энэ нь гэмт хэргийн тоо зохиомлоор өсгөх шалтгаан болж байна/
- Хэргийн сэжигтэн байсан ч гэрчээр асуудаг зохицуулалт нь хэрэг шалгах тактикт сөргөөр нөлөөлж байна.
- Яллагдагч нарт таслан сэргийлэх арга хэмжээ авахад хүндрэлтэй болсон.
- Яллагдагч оргон зугтах бүрэн боломжтой. Яллагдагчийн хувийн байдлыг тогтооход прокурорын тогтоолоор авч байгаа чирэгдэл их, хугацаа их алдаж үйл ажиллагаанд хүндрэл учруулж байна.

Дүгнэлт

Гүйцэтгэх ажлын чиглэлээр хийгдэх ажиллагаа хангалттай түвшинд хүрэхгүй байгаа нь шалгагдаж буй хэрэг бүртгэлтийн хэргийн тоо, тэдгээрт хийгдэж байгаа ажиллагаа болон өдөр тутам бүртгэгдэж байгаа гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн тоо мэдээнээс хамаарч байна гэж дүгнэж болохоор байна.

Мэдээ, мэдээллийн чанарыг ахиулах, шалгагдаж буй хохирол ихтэй буюу хүнд хэргүүдэд гүйцэтгэх ажлын идэвхтэй арга хэмжээ, мөрдөн шалгах нууц ажиллагааг тогтмол зохион байгуулж хэвших чиглэлд анхаарахгүй бол хорооны нутаг дэвсгэрт үйлдэгдэж байгаа хэргүүдийн өнгө жилээс жилд өөрчлөгдөж, түүнийг илрүүлэх эрх бүхий албан тушаалтнуудын ажлын ачаалал өдөр ирэх тусам ихсэж байгаа нь хууль, эрх зүйн зохицуулалт болон цагдаагийн байгууллагын бүтэц, зохион байгуулалт, ажлын байрны тодорхойлолтыг өөрчлөх шаардлагатай байгааг харуулж байна.

Хэрэв эрх зүйн зохицуулалт, бүтэц, зохион байгуулалтад өөрчлөлт оруулахгүй бол хороо хариуцсан эрүүгийн мөрдөгчийн ажлын байрны ачааллаас болж ажилдаа хандах хандлага буурч, боловсон хүчний дутагдалд орох эрсдэл үүсч болзошгүй байна.

Санал

Гүйцэтгэх ажлын үр нөлөөг нэмэгдүүлэх, ачааллыг тэнцвэржүүлж, хороо хариуцсан эрүүгийн мөрдөгчийн гүйцэтгэх ажлын идэвхтэй арга хэмжээ болон МШНА-нд чиглүүлж, энэ чиглэлийн үйл ажиллагааг эрчимжүүлж, хэвшил болгох, хэргийн илрүүлэлтийг ахиулах, оргодол этгээдийг эрэн сурвалжлах ажилд дэвшил гаргах, үр дүнг дээшлүүлэх чиглэлээр хэрэг бүртгэлтийн ажиллагааг эрүүгийн мөрдөгчнөөр хийлгэхгүй байх шаардлагатай байна.

ЭХХШТХ-д хэрэг бүртгэлтийн хэргийг түдгэлзүүлэх эрх зүйн зохицуулалт нэмэх шаардлагатай.

Ном зүй

- Эрүүгийн байцаан шийтгэх тухай хууль.УБ.2002
- Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хууль. УБ. 2017
- Цагдаагийн байгууллагын үйл ажиллагааны журам. УБ. 2018
- Сүхбаатар дүүрэг дэх Цагдаагийн газрын нэгдүгээр хэлтсийн Эрүүгийн цагдаагийн тасгийн тоон мэдээ. УБ. 2021